

دوای دەستوور ، کوردستان و پرسى سەربەخۆیى!

گفت وگو له گه‌ل تاهیر حەسەن

خەسەرەسایە: ھاوڕى تاهیر حەسەن، دوای تێپەربوونى سیناریۆى دەستوور، چەند هەفتەى تر دەنگدان بۆهەلبژاردنى کۆمەڵەى نیشتمانى عێراق دێتە پێشەوه و بەم جۆرەش ڕەوەندى شەکلێدانى دەولەت لەعێراقدا هەنگاوه‌کانى خۆى تێدەبەڕى. بەرێ ئێوه لەم سیناریۆو هەنگاوا نەدا پرسى سەربەخۆیى کوردستان بەرەوکۆى دەبات؟ بەواتایەکیتر ئەم گۆرانتکارانە چەندە خواستى سەربەخۆیى کوردستان وەک داواىەکی واقعی و جەماوەرى دەهێڵێتەوه؟

تاهیرحەسەن: گێڕانى ئەو زنجیرە سیناریۆ گالته‌جارانەیهى که ناویان لینا، قانونى بەرپۆه‌بردنى دەولەتى کاتى و پڕۆژەى دەستوور و ئیستاش مەسەلەى هەلبژاردن، نەك هەر هەنگاوانان نەبوو و نیه له راستای شەکلدان بە دەولەت له عێراقدا، بەلکو هەنگاوانە له راستای قوولکردنەوه و غەرقکردنى هەرچى زیاترى کۆمەلگەى عێراق له نیو سیناریۆى ڕەشى ئیستادا! کۆمەلگەى عێراق دوای وێرانکردنى تەواوى بنەما مەدەنى و حکومەتیه‌کانى، لەلایەن دەیان هەزار سەربازى ئەمریکایى و ھاوپه‌یمانه‌کانیه‌وه داگیر کراوه و ناسۆیه‌کیش بۆ چوونەدەرەوه‌یان دیار نیه، دەولەت و حکومەت و فۆنکسیۆنەکانى چەرخاندنى ژيانى کۆمەلگە له‌هیچ ناستیکدا بوونیان نیه! جۆرج بووش بى پەردە ووتى: (عێراق مەیدانى سەرەکی جەنگى ئیهمیه له دژى تیرۆر!)، بیگومان بۆ ئەوهى مەیدانىکی جەنگ مانای هەبیت، دەبییت دوو لایەنى شەپ کەر هەبن. سیناریۆى دەستوور و ئیستاش هەلبژاردن، جگە له‌لایەنیکى ئیعلامى جیهانى بۆ شارندنەوهى شکستى سیاسى و سەربازى دەستەى فەرمانرەواى ئەمریکا له عێراقدا، ھاوکات هەولیکى ئیدارەکەى (بووش) ه بۆ پریزبەستنى هەرچى زیاترى هیژو بانده ڕەشه جۆراوجۆره‌کانى عێراق له‌ده‌ورى سیاسەت و نامانجەکانى خۆى، تەنانەت بە جەنەراله‌کانى سوپای حەرەس جەمهورى ڕژیمی بەعسیشه‌وه، که‌ناویان لیناوه (ناشتبوونەوهى نیشتمانى)! بەلام هەر جۆریک بییت، سەرئەنجام کۆمەلگەى عێراق کیشەى گەورەى سیاسى و کۆمەلایەتى و حکومەتى و ئەمنى هەیه، بەگێڕانى سیناریۆى کالته‌جارانە و ڕسوای وەک نووسینى چەند پەرە کاغەزیکى دەستوور و هەلبژاردن، دەرگای ئەم دۆسیه گەرمانه، نەك هەر داناخۆ، بەلکو زیاتر دەکەونه سەرپشت و وه‌لام د‌ه‌خ‌وا‌زن. بەبى دەرکیشانى کۆمەلگەى عێراق له نیوان بەرداشتى جەنگى تیرۆریستى ئەمریکا و ئیسلامى سیاسى، واتە بەبى کردنه دەرەوهى هیژەکانى ئەمریکا و کۆتایى هینان بە داگیرکاری عێراق و دەستکۆتاکردنى تیرۆریزمى ئیسلامى، پڕۆژەى دەستوور و هەلبژاردن و قسەکردن له دامەزراندنەوهى دەولەت تەنیا گالته‌چاریه‌که‌وه هیچى ترا! ئەو هیژانەى که قسە له هەلبژاردن و دامەزراندنەوهى دووبارەى دەولەت د‌ه‌ک‌ەن، هەموو ڕۆژیک خۆیان له‌بەرامبەر یه‌کتريدا پیناسه د‌ه‌ک‌ەنه‌وه‌وه سەرانی یه‌کتري تیرۆر د‌ه‌ک‌ەن!!

مەسەلەى چارەنووسى خەلکى کوردستان یه‌کیک له‌و دۆسیه گەرمانه‌یه که بزوتنه‌وهى کوردایەتى له‌پیناوى وەرگرتنى بەشى خۆى له‌دەسه‌لاتى سیاسى مەرکەزیدا بەناڕه‌وا بردوویه‌تیه نیو ئەم گێژاوى جەنگى تیرۆریستانه‌وه. من پێم وایه لیڤه بەدوا شاهیدی به‌خودا هاتنه‌وه‌وه هاتنه پێشەوه‌وه پریزبەستنى زیاترى بەرهى ناسیونالیزمى عەرەب و ئیسلامى سیاسى دەبین له‌پیناوى پچپینى بەشى زیاتریان له‌دەسه‌لاتدا. بەمانایه‌کی تر ڕووداوه‌کانى لیڤه بەدوای شانۆى سیاسى عێراق، ئەکتەرى تازەو بەهێزتر دەهینیتە پێشەوه. بەم پێیه مەسەلەى سەربەخۆیى کوردستان له‌بەرامبەر هیژى نه‌یاری زیاتر و به‌خودا هاتوو تری ناسیونالیزمى عەرەب و ئیسلامى سیاسیدا قەرار د‌ه‌گ‌ریت. بەلام ھاوکات سەربەخۆیى کوردستان له‌هه‌موو کاتیک زیاتر له‌ناستیکى فراوانى کۆمەلایه‌تیدا، وەک ڕیگا چاره‌یه‌کی واقعی و به‌په‌له بۆ د‌ه‌ربازکردنى ژيانى چەندین ملیۆن ئینسان له کوردستان له نیو گێژاوى جەنگى ئەم بانده ڕەشانه‌دا، خۆى دەباتە نیو میشكى هەموو کەسیکه‌وه. من پێم وایه ئەگەر خەلکى له‌سەرەتای هینانه پێشەوهى ئەم ڕیگا چاره‌یه له لایەن حزبى کۆمونیستەوه، وەک شیعاریکی باش و ئینسانى و دوور چاوى لى د‌ه‌کرد، ئیستا ئیتر بەر دەرگای هەموو کەسیکی له کوردستان گرتوو، به‌برواى من درک کردنى خەلک بەم راستیه ڕه‌وه‌ندیکی تاراده‌یه‌ک باشى بریوه. مەسەلەى چارەنووس ساز ئەوه‌یه که بەر له داخراى دەرگاكان بە‌رووى ئەم ڕیگا چاره‌یه‌دا، خەلکى کوردستان به‌هێزیکى گەورەو به‌چاوى کراوه‌وه بینه‌میدان و ئەم ڕیگا چاره‌یه به‌کرده‌وه د‌ه‌ربه‌ینن.

خەسەرەسایە: بەلام ھاوڕى تاهیر بۆچوونیک هەیه کە دەلایت بەدوای تێپەربوونى دەستوورى هەمیشەى عێراق و ھاوکات جیگیربوونى فیدرالیزم وەک "خواستى ئیستای کورد" و دواتریش هەلبژاردنى کۆمەلەى نیشتمانى عێراق، هەرچوونیک بووه دەولەتیک له‌عێراق دادەمەزرینى ئەمەش ئیتر جیگایه‌ک بۆ ستمەى نەتەواپەتى و سەرگەردانى کوردستان ناهێڵێتەوه کە پێشتر بناغه‌کانى دەستگرتنى حیزبى کۆمونیستى کرێکاری عێراق بوو به‌خواستى سەربەخۆیى کوردستانه‌وه،. له‌حالیکی ئاوادا ئایا پیداکرى له‌سەر سەربەخۆیى دواکەوتنى حیزب نیه‌یه بۆ بزوتنه‌وهى ناسیونالیزم؟ ئەگەر نا بناغه‌کانى پیداکرى حیزب له‌سەر خواستى سەربەخۆیى له‌ئیستادا چیه؟

ناهیرحه سهن: ئەم هیژانە ئیستا لەسایە داگیرکاری ئەمریکا دەسەلاتیان بە دەستەوهیەو لەم هەزارە سیپه مەدا، کراوەتە کوێخای قەوم و تاپەفە و عەشیرەتە داتا شراوەکانی نیۆ دەستووری دیموکراسی عێراق!، خۆیان زادهی سیناریۆی رەشی ئیستان و مانەوێیان بە درێژەکیشانی ئەم هەلومەرجەوه گریی خواردوو، بۆیە ئەک هەر ناتوان دەولەت دابمەزێن و کۆمەلگە بخەنەوه سەر پێی خۆی، بەلکو کەمترین شەلبوونەوهی دەسەلاتی ئەمریکا دەبێتە دەرھێنای ئەلقە نارجۆکی تیکهه لچوونی قەومی و تاپەفەیی و مەزھەبی.

بەلام با بۆ لەحزەیهک خۆمان بەو باوەرە بگەین، کە ئەم هیژانە دەتوان بە ئارامی دەولەت پێک بهێنن و دەستووریش وەک ئەوهی کە نووسراوە جیبەجی دەکەن، چی بە نسیبی خەلکی کوردستان دەبێت؟ (من بۆیە باسی خەلکی عێراق ناکەم چونکە پرسیارەکە ئیو تاپەت بە خەلکی کوردستانە). من باوەرم وایە ئەگەر هەموو ئەم ئەگەرە بێن بە واقع، ئینجا خەلکی کوردستان دەگەرێنەوه بۆ ساڵی 1974! بە پێی ئەم دەستوورە کە ناسیونالیزمی کورد هاتوواواری بۆ دەکات و سوکایەتی ئەما بەو کەسانە نەکات کە ووتیان نەخێر! خەلکی کوردستان لە عێراقی پێناسە کراوی عەرەبی و ئیسلامیدا بەشیوەی فیدرالی دژین!، دروست وەک حوکمی زاتی یەکەمی ساڵی 1974. ئەگەر عێراق لەسەر بناغە قەومی ناسنامە دەولەتیهکە دیاری بکری، وەک ئەوهی کە لە دەستووردا بە عەرەبی - ئیسلامی پێناسە کراوە، خەلکی کوردستان تیایدا بەشیوەی فیدرالی هاوولاتی دەرەجە دوو دەبن!، ستمی نەتەواوەتی و خودی مەسەلە کوردیش جگە لەم کیشەیه، کە نزیکە سەدەیهکە خۆینی خەلکی کوردستانی لەبەر دەروا شتیکی تر نیە. فیدرالیزم شیوازییکە بۆ شەریکبوونی ناسیونالیزمی کورد لە دەسەلاتی مەرکەزیدا، ئەک چارەسەری کیشە کورد!، فیدرالیزم داکوتانی ناسنامە کورد بوونە بە یەخە خەلکی کوردستاندا و ناچارکردنیشیانە بەژیان لە نیۆ عێراقی بە عەرەبی و ئیسلامی پێناسە کراوی قانونیدا. ئەمەش بە بێ چەندو چوون یەعنی هاوولاتی دەرەجە دوو بوون. ئەمەش یەعنی مانەوهی کیشە قەومی وەک خۆی.

ئەوه راستە کە ئیستا ئەم لەحزەیه چەوسانەوهی قەومی لەسەر خەلکی کورد زمان نیە و هیشتا نیشانەیهک لە دەرەجە دوو بوونی ديار نیە، بەلام ئەوه بەو مانایە نیە کە کیشە کورد چارەسەر کراوە. بەلکو مەسەلە ئەوهیه هیشتا دەولەتیک لە ئارادا نیە، قانونیک لە ئارادا نیە، دەسەلاتداریکی حکومەتی جیکەوتوو لە ئارادا نیە، مەسەلە کوردیش وەک مەسەلەیهکی چارەسەر کراوە لە نیۆ ئەم هاوکیشاندەدا چوووتە دەورانی سەربوونیهوه. بزوتنەوهی کوردایەتی دێهەوی بە بەندوبەست لەگەڵ ناسیونالیزمی عەرەب و ئیسلامی سیاسی لەسەر بەشە دەسەلاتی خۆیان، مەسەلە کورد بە رێگای کۆنەپەرستانە فیدرالی وەلام بەدەنەوه. ئەمە هیشتنەوهی کیشە قەومی کوردەو گێرانی ناشی مانۆری سیاسی بزوتنەوهی کوردایەتی، ئەک چارەسەری کیشە کە لەگەڵ دەرکەوتنی یەکەمین نیشانەکانی حکومەتکردن، دووبارە مەسەلە کورد لە دەورانی سەربوون دێتە دەرەوهو ئەوکات کارەساتەکان بەسەر خەلکی کوردستاندا دووبارە دەبنەوه. هیچ قەسەیهک بە ئەندازە ئو قەسەیهی سەرانی بزوتنەوهی کوردایەتی و پۆشنفکرە بەکرێگراوەکانیان پووچ نیە، کە بەبێ هیچ بەلگە و پۆشنفکرەیهکی سیاسی و زانستی دەلێن جاریکی تر ئەنفال و کیمیا باران دووبارە ناییتەوه!!، ئایا بەراستی پۆشتنی سەدام حسین و تەشریف هیئانی سیستانی و جەعفەری بۆ سەر کورسی دەسەلات، سەیر تر لە دووبارە بوونەوهی ئەنفال؟!، ئایا بەراستی کوژانی 300 هەزار ئینسانی عێراق تەنیا لە ماوهی دوو ساڵی رابردوودا ئەنفال و کیمیا باران نیە؟!.

بۆیە مەسەلە سەر بەخۆی کوردستان لە ئیستادا ئەک هەر دواکەوتنی حزبی کۆمۆنیست نیە بۆ ناسیونالیزم، بەلکو رێگا چارەیهکە بەتەواوی لە بەرامبەر فیدالیزمی بزوتنەوهی کوردایەتیدا، پایە ئەساسی ئەم رێگا چارەیه، دەرکیشانی چارەنووسی خەلکی کوردستانە لە نیۆ سیناریۆی رەشی ئیستای جەنگی تیرۆریزمی ئیسلامی و قەومی و ئەمریکا، دەرکیشانی چارەنووسی خەلکی کوردستانە لە ژێر چەکۆشی تیرۆریستی ئەمریکا و دەزگای تیرۆریزمی ئیسلامی و ناسیونالیزمی عەرەب و بردنی بە ئاقاری چارەسەرکردنی ریشەیهی مەسەلە کورددا. تەنیا ئەوهندە بەسە ئینسان ئەو پرسیارە لە خۆی بکات، بەرژەوهندی خەلکی کوردستان لە چیدا یە کە چاوەرێ بکات تا وەزعیەتی سیاسی عێراق بە لایە کەدا دەکەوێت؟!، ناخر خۆ سەد جارمان ووتوو کە کیشە و بەرنامە ئەمریکا لە ناوچە کەدا لە مەسەلە عێراق و سەدام حسین زۆر واوە تر!، عێراق تەنیا دەروازەیهکە بۆ جەنگی گەورەتری ئەمریکا بە مەبەستی پێناسەکردنەوهی دنیای دوا جەنگی ساردو شکڵدان بە ئەزمیکی جیهانی تازە کە لەسەر سەرۆهەری خۆی بەسەر جیهانی سەرما یە داریدا ئەم سەردە مەدا دامەزرا بی؟.

خەسەر ساییه: مەسعود بەرزانی لەسەردانە کەیدا بۆ ئەمریکا ئەمجارە بە پێچەوانەیهی هەر قەسەیهکی پێشتر یەوه ئامازەهی بەسەر بەخۆی کوردستان کرد و وای بۆرۆژنامەکان راگەیاندا کە ئەو لەبەر براهەتی "کورد و عەرەب" و "پاراستنی یەکی خاکی عێراق دەستی لە خواستی سەر بەخۆی هەلگرتوووه. ئیو چۆن لەم قسانە تێدەگەن؟ ئایا بەراستی بارزانی لایەنگری خواستی سەر بەخۆی کوردستانه؟

تاھیرحەسەن: وا بزائەم ھەر لەبەر بڕایەتی (کورد و عەرەب) بوو لە 31 ی ئابدا دەبابەکانی حەرەس جەمھوری یان ھێناوە کوردستان و ھەتا ئاخەری پۆژەکانی تەمەنی پزۆیی بەعس پەویوەندی و ھاوکاریان لێ نەبڕی! ئەو پراگەیاندا کۆنە، پێشتر لەلایەن سەرانی پزۆیی بەعس و (سەدام حەسین) ھو، بەکرەو بە پزۆیە بڕاوە! (سەدام حەسین) یەش دەیووت لەبەر خاتری بڕایەتی کورد و عەرەب و پاراستنی یەکیارچەیی خاکی عێراق دەبی لە ھەموو شتێک بھورین و ھەموو شتێک لەم پێناوەدا بکەین. جەنگە یەک لە دوا یەکیەکانی لەژێر ناوی پاراستنی یەکیارچەیی خاکی عێراقدا پاسا دەدا! سەرکۆتی و حەشایینە بزووتنەوێ ناڕەزایەتی خەلکی کوردستانی لە دژی چەوسانەوێ قەومی ھەر لەبەر خاتری پاراستنی یەکیارچەیی خاکی عێراق بە پزۆیە دەبێ! جیگای خۆیەتی بپرسین. بە راستی بەرژووەندی خەلکی کوردستان و (بڕایەتی کورد و عەرەب) وەک دەلێن، لەکوێ پاراستنی یەکیارچەیی خاکی عێراقدا یە! پاراستنی یەکیارچەیی خاکی عێراق لە یەک سەدە ی رابردوودا بوو بە چ خێرو بەرکەتێک بۆ خەلکی کوردستان و عێراق! دا بە شکرەندی خەلکی عێراق بە سەر قەوم و مەزھەب و تایەفە و عەشیرەدا، نە ھەر بڕایەتی کورد و عەرەب تێک دەدا، بە لکو تەناتە مەزھەبە جیاوازەکانی نیو خەلکی عەرەب زامانیش دەکاتە دوژمنی یەک و خۆینیان بە دەستی یەکتەری حەلال دەکات! ئەو جەنگە پاکتاوکردنە قەومیە یەک ئیستا لە شارەکانی موصل و حەوێجە و بیجی و کەرکوک و بەغداد بە پزۆیە دەچێت و ناسیونالیزمی عەرەب و کورد ھەلیان گیرساندوو، بەرھەمی ھەر ئەو سیاسەتە فریوکارانە یە!

بەلام گۆشە یەکی تری ئەو پراگەیاندا ھە باری، بەکارھێنای وەرەقە یەکی ھەر پەشە نامیزە لەبەر مەبەر ئەو ھێزانەدا کە خۆیان ھاو پەیمانە تیان لەگەندا دامەزاندوون و ھەموو پۆزێک دەبی چەک و پینە ی شەبە قەکانی بکەن ئەگەر دەمارگیرە کمان نەبی و بە چاویکی کراو ھو پڕوانینە قسە کە ی باری تەنیا دەتوانین ئاوا لێی تی بگەین: ئیم بە ھیزی ئاسایشمان، بە دەزگای پاراستن و زانیاریمان، بە ھەر پەشە و تەقە کردنمان لە خۆپیشاندانەکانی خەلک، بە گرتنی پارووی دەمی خەلک و برسی کردنیان، بە قەدەغە کردنی خۆپیشاندانەکانی خەلک، بە ھو عەدو بە لێن و تەلە فزیوون و پراگەیاندا، بە مەلا و مەگەوت و پارە بە خەشینە و ھەمان، بە ھونەر مەند و شاعیران و نووسەرانیان، ھەموو ئەمانە مان خستوو تە گەر بۆ ئەو دەستی خۆستی نەخیری خەلک بە دەستوورو بە لێ بۆ سەر بە خۆی کوردستان خامۆش رابگرین. ئەگەر لە بە لێنە کانتان پەشیمان ببینوو بە شی خۆمانمان لە دەسە لاتدا پی نە دەن، ئەم تەواژنە ی ئیستا لە دەست دەچێت و خەلکیمان تاسەر بۆ راناکیریت!

ماوە یەک بەر لە ئیستا باری بە دەق و وتی: (بە راستی ئەوانە ی کە ئیستا لە دەسە لاتدان، ئیستا بۆیان بکیرت ئەنفالمان دەکەن!) من ئەم قسە یە ی باری دەسە لمینم. باشە ئەگەر باری و یەکی تی لە پێناوی بەرژووەندی سەر مایەکانی خۆیان و بە شیان لە دەسە لاتدا، لە گەل ئەو ھێزانە ی کە دەلی بۆیان بکیرت ئیستا ئەنفالمان دەکەن، حکومەت دروست دەکەن و چارە نووسی خەلکی کوردستانیان دەخەن بەر دەست، ئەوا خەلکی کوردستان لە پێناوی چ بەرژووەندیە کدا بەم یاری کردنە بە چارە نووسیانە و پزۆی بن! ئەمە تاوانیکی ئیجگار گەرە یە بە ھەقی چارە نووسی ئیستا و ئایندە ی خەلکی کوردستان و لپیرسینە و ھە ی لە دوا یە!

تالە بانێ ئەو ھێج، ئەو خۆی بە دەمی خۆی و وتی کە من لە ماوە ی 53 سالی تەمەنی سیاسیدما ھەرگیز پۆزێک باوەرم بە سەر بە خۆی کوردستان نە بوو و بۆشی تی نە کو شاو! بەلام من پیم وایە ئەم ئیعتیرافە ی تالە بانێ، بۆ باری میژووی بزووتنە و ھە ی کوردایە تی راستە. چونکە بزووتنە و ھە ی کوردایە تی بە ھێج جوړیک بەرژووەندی لە سەر بە خۆی کوردستاندا نیە! ئەو دە یە و ئی ھەمیشە کیشە یە کە ناوی کیشە ی کوردە و ھە بی، تا خۆی بدات بە ملیدا و بە ناوی و ھە گەل دەسە لاتێ مەرکە زیدا بەندو بە ست بکات و لە دەسە لاتێ مەرکە زیدا جیگایە کی پی بپیرت. ئەگەر تەنیا نیگایە کە لە میژووی نیو سە دە ی رابردووی ئەم بزووتنە و ھە ی بکە ی، ئەو راستیە ت بۆ دەسە لمی، کە لە ھەموو دەورە یە کدا و بە ھانە ی جوړا و جوړ دژی سەر بە خۆی کوردستان بوون.

باوەر ناکەم لە کوردستانیکی سەر بە خۆدا خەلکی مۆدیرن و شاری کوردستان تە حەموولی دەسە لاتێ عەشیرە تی یەکی تی و پارتی بکەن.

خەسەر و سایە: ھاوری تاھیر، ھەر وە ک ئاگادارن سەرانی ئە حزابی ناسیونالیستی کورد بەردەوام لە بارە ی سەر بە خۆی کوردستانە و، ئەو یان بە گوێی خەلکدا داو کە سەر بە خۆی باشە، بەلام نە ئە مریکا راز یە و نە دەو لە تانی ناوچە کە رێگادە دەن. ئەم تە بلیغاتانە ھەر چۆنیک بن بەلام لە ناو ھەر و کدا خواستی سەر بە خۆی کردە یە کی بیچ گری و گۆل نیە. بەرای ئیو لە بارو دۆخە کانی ئیستای کوردستان و ناوچە کە و دنیادا چەندە ئەم خواستە بە عەمە لی دیتە بەرچا و چەندە ئیمکانی بە دیاتنی ھە ی؟

تاھیرحەسەن: تا ئەو جیگایە ی بە تە بلیغاتی بزووتنە و ھە ی کوردایە تی دە گەر پیتە و لە دژی سەر بە خۆی کوردستان، شتێکی تازە نیە. ئیو تە ماشاکەن. زیاتر لە 12 خەلکی کوردستانیان لە نیو سەر گەردانی و چاوەروانی و ناداری چارە نووسدا راگرتوو دزایە تی سیاسە تی حزبی کۆمۆنیستی کریکاری عێراقیان کرد لە مەر سازدانی ریفرا ندۆم و پیک ھینانی دەو لە تیکی سەر بە خۆ، و ووتیان پزۆیی بەعس لە ئارادایە و وروژاندنی مەسە لە ی سەر بە خۆی کوردستان خەلکی کوردستان دەخاتە بەر مە ترسی ھیرشی پزۆیی بەعسە و!! ئیستا ش دوا ی رووخاندنی

رژیمی بە عەس خەریکن بە ئیسلامی سیاسی شیعەو سووننە ھەمان سیاسەت بەرپۆوە دەبەن! مەعلوم نیە کە ی و لە چ کاتیکیدا دەبی باسی سەر بە خۆیی بکات؟!

ھیچ کەسیک نە یووتووە کە بە کردووە دەرهینانی ریگا چاره ی سازدانی ریفرا ندۆم و پیکهینانی دەولەتیکی سەر بە خۆ لە کوردستان، کە ندو کۆسپی لە بەردەمدا نیە، بە لām بینینی کە ندو کۆسپ و ریکریه کان وە ک ئەوی لە دنیا ی واقعدا ھە یە و بە دور لە راگە یان دنی یە کییتی و پارتی کە ھەر لە سەرە تاو و دژی سەر بە خۆ یین، مە سە لە یە کی چاره نووس سازو و ریگا دە کاتو وە بۆ لا بردنیان. من دە پرسم ژیان لە گە ل دە سە لات ی ئیسلامی سیاسی شیعەو سووننەو ناسیونالیزمی عەرە ب سە ختترە و کە ندو کۆسپی زیاتری لە ریگایە، یان ھە ولدان بۆ یە کگرتوو کردن و ریکخستنی خواستی ملیۆنە ها ئینسان لە کوردستان، کە نایانە وی لە ژێر دە سە لات یکی ئیسلامی-قە ومیدا بژین و خوازیاری پیکهینانی دەولەتی سەر بە خۆ ی خۆ یان؟!

بە برۆ ی من ھەر چە ندە لە 14 سالی رابردو ودا فرسە تی زۆر لە دە ست چوو، بە لām ئە گەر قەرار بیئت پۆ ژیک ی مونساب، چ لە ناستی ناو خۆ یی و ناو چە ییدا، وە چ لە ناستی جیھانیدا بۆ پیکهینانی دەولەتیکی سەر بە خۆ لە ئارادا بیئت، ئە و ئە و پۆ ژە و ئە و فرسە تە ھەر ئە مپۆ و ھەر ئیستایە. ئیو تە ماشاکە ن. لە ناستی ناو خۆ دا، ھیشتا دە سە لات یک لە ئارادا نیە و ناسیونالیزمی عەرە ب و ئیسلامی سیاسی شیعەو سووننە خەریکی کی شە دە روونیە کانی خۆ یان و توانای ھیچ مانۆر یکیان نیە و کە مترین ھەر شە یان لە سەر خە لکی کوردستان و ئە م خواستە ناتوانیئت بیئت. لە ناستی ناو چە ییشدا، تا ئە و جیگایە ی بە جمھوری ئیسلامی دە گەر پیتە وە، لە ژێر فشاری جدی کۆ مە لگە ی نیو دە ولە تی و خە لکی نا رازی و توورپی ئیراندایە و نازانیئت چۆ ن خۆ ی لە ژێر ئە و فشارانە دە ربکی شە و ھیشتا سەرانی ئە و پۆ ژیمە دلنیا نین لە وە ی کە دە میننە وە یان ھە مان بی تاقە کە ی قبوولی بکە ن! دە ولە تی سووریا وە زعی لە ھە موویان خراپ ترە و ھیشتا سەرانی ئە و پۆ ژیمە دلنیا نین لە وە ی کە دە میننە وە یان ھە مان بی تاقە کە ی سە دام حسین یان بۆ دە ر دە چیت یان نا! تا ئە و جیگایە ی بە ئە مریکا ش دە گەر پیتە وە، تە وای دنی ا شاھیدی شکستی سیاسی و سە ربازی ئە مریکا یە لە زە لکاوی عیراق داو ئە مە ش با بە تی گە رمی ئیو ئە نجومە نی پیرانی ئە مریکا یە.

من با وەر پم وایە کە وولاتانی کە نداو ھەر چە ندە بە زمانی خۆ یان نە یان ووتوو، بە لām بە پارچە پارچە بوونی عیراق نا رە حە ت نین!، چونکە عیراق وە ک وولاتیکی گە وەرە ھە م لە بەاری ریزە ی دانیش توتوانە وە و ھە م لە بەاری نابووریە کی بە ھیزە وە، بە دریزایی میژووی حکومە تە یە ک لە دوای یە کە کانی نیو سە دە ی رابردووی عیراق، ھە میشە سەرچا وە ی ھەر شە بوون بۆ وولاتانی کە نداو، بۆ یە عیراقیکی پارچە پارچە کراوی لا وازیان پی با شترە لە عیراقیکی یە کپارچە ی بە ھیزی سەرچا وە ی ھەر شە.

ھە موو ئە م فاکتەرانە بە ئاراستە ی مە سە لە ی سەر بە خۆ یی کوردستان دا کۆ مە ک دە کە ن. بە لām مە رچی حە یاتی و بە رلە ھەر شتی ک ئە وە یە کە خە لکی کوردستان بە ھیزیکی عە زیمی جە ما وەر یە وە بیئە مە یدان و چارە نوووسیان لە دە ستی یە کییتی و پارتی دە ربھینن. پڕ بە گە روو ھاوار بکە ن، سازدانی ریفرا ندۆم و سەر بە خۆ یی کوردستان مان دە و ی. بە لām ئە م وە زعیە تە ھە تا سەر وە ها نا بیئت، ئە وە تا ھیزە کانی ناسیونالیزمی عەرە ب و ئیسلامی سیاسی خەریکن ریزە کانیان بە ھیز تر دە کە ن، خەریکن جە نەر آلە کانی حەرە س جمھوری دە ھیننە وە نیو حکومە ت!، خە لکی کوردستان دە بی ئیرادە بکە ن، ئە وان لە م ریگایە دا بە تە نیا نین، حزبی کۆ مونیستی کریکاری عیراقیان ھە یە. ئە و حزبی کە ھەر لە م پینا وە دا جە نگ لە دژی بە رپۆ وە برا و چە ندین ئینسانی گە وەرە تیایدا بوونە قووربانی.

12/11/2005